Euskal Herriko Ahotsak

ahotsak.com

Juan Echaniz Urruzuno

Eibar, Gipuzkoa
(1912-2003)

Aurkibidea

Biografia

Elgoibartarra, ume-umetatik bibolina gustoko zuen eta aitak bat erosi zion. Musika Bandan joten zuen. Lehenengo, Ángel Garate "Beltxi"-rekin ikasi zuen bibolina joten; gero, Salón Teatroan zegoen orkesta batekin ere ikasi zuen. Elgoibartik, astean 3 bider etortzen zen Eibarrera, bibolin klaseak hartzera. "Fomento"an hasi zen bibolinista moduan; ondoren, Rialtoan, jai egunetan. Casino Artistan ere jo izan zuen eta udan Debara joaten zen sarritan. 1931-36 bitartean, Rialtuan jotzen zuen neguko hilabeteetan. Musikaz gain, Elgoibarko futbol taldean ere jolastu zuen. Gerra Zibilak, dena hankaz gora jarri zuen. Santoñan entregatu zen; handik Gasteizera eraman zuten, eta gero Burgosera. Irunen, Kaputxinoen konbentoan egon zen interno ejerzitoarekin, Real Unión futbol taldean sartzeko. Hainbat tokitan bibolina joten jardun ondoren, partikular moduan ere ekin zion, ezkontzatan e.a. beste musikari batzuekin batera.

Zintak

AB-166

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 1999-10-28
- **Iraupena**: 94 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Gisasola, Jaione

AB-167

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 1999-10-28
- **Iraupena**: 34 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Gisasola, Jaione

Pasarteak

1. Dantzaldiak Rialtoan. Pertsonai ezagunak Eibarren. Diru-batzeak herriz herri

- **Erref**: AB-166/001
- **Iraupena**: 0:08:40. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:08:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Agustín Zuloaga "Txokolo", musikari oso ezaguna Eibarren. Dantzaldiak Rialtoan. Errepublika proklamatu zenean, Alcalá Zamora eta Queipo de Llano Eibarrera etorri ziren. Kulixka itsasontzia urperatu zenean, eskean irten ziren herriz herri.

2. Eibarko eta Elgoibarko futbol-taldeak; jokalariak

- **Erref**: AB-166/003
- **Iraupena**: 0:06:30. **Hasi**: 00:10:30. **Bukatu**: 00:17:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:
Futbol taldeak; jokalariak; e.a. "Gallo" futbol taldea. Casimiro Errasti; el "Che" (porterua). Gerra Zibileko kontuak: Santoñan entregatu ziren. Handik Gasteizera; Burgosera eraman zituzten. Eibar vs. Elgoibar partiduetan, lehia handia. Eibartarrak oso onak: Casimiro Errasti, Catalana, Melchor Garate, Justo Larrañaga... Tren espezialak irtetzen ziren Eibartik Elgoibarrera. "Eibarren kontra jokatu eta gibela botatzen genduan guk gero!". Elgoibarko futbol taldea ere, polita: Azpiazu; San Martin; Beristain (porterua); Ciriaco Quincoces; Oliveri... Gabilondo, Suarez. S.D. Eibar.

3. Futbola: lehia handia Eibar eta Elgoibarren artean

- **Erref**: AB-166/006
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 00:20:00. **Bukatu**: 00:22:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Futbola; Federación Guipuzcoana. Liga txiki bat jokatzen zuten. Lehia handia. Eibarren, irabazi egin behar zen. Eibarren ez zegoen futbol-zelairik eta Elgoibarrera joan behar izaten ziren, Lerunera.

4. Fomento Industrialean biolina jotzen

- **Erref**: AB-166/007
- **Iraupena**: 0:07:55. **Hasi**: 00:22:45. **Bukatu**: 00:30:40

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria

Laburpena:
Umetan Musika Bandan jotzen zuen. Tangoa, modan jarri zen. Biolina jotzen noiz eta norekin hasi zen. Salón Teatroan orkesta bat zegoen, eta bertako biolin-joleekin ere zerbait ikasi zuen. Fomento Industrial (hasieran Kafea zen eta bere ustez bertatik hasi zen Eibarko industria indartzen) eta Casino Artistan dantzaldiak egoten ziren. Juanito Fomento Industrialean hasi zen biolina jotzen.

5. Dantzaldiak Rialtoan; Casino Artistan

- **Erref**: AB-166/008
- **Iraupena**: 0:06:00. **Hasi**: 00:30:40. **Bukatu**: 00:36:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Inauteriak

Laburpena:
Musika ikastera Elgoibartik bizikletaz etortzen zen Eibarrera astean 3 egunetan. Casino Artistan noizean behin jotzen zuen, baina bestela Rialtoan jotzen zuen jai egunetan, arratsaldez eta gauez (1931-1936 bitartean). Aratusteetan, ostegunetan dantzaldia. Casino Artista non zegoen; 1931an egin zen. "Domingo de piñata". Garizuman, dantzan egitea pekatua zen. Pazkoan hasten ziren berriz dantzaldiak, uztailerarte. Udako hilabeteetan Debara joaten zen sarritan biolina jotzera.

6. Rialto dantzalekua: nolakoa zen; dantza-txapelketak

- **Erref**: AB-166/009
- **Iraupena**: 0:07:55. **Hasi**: 00:36:40. **Bukatu**: 00:44:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Rialtoa ireki zenetik (1931) bertan jotzen hasi zen. Lehenengo orkesta. Rialtoa zelakoa zen: dantza egiteko pista; pisu desberdinak; e.a. Bidebarrieta kalera ematen, "ambigú" bat zegoen. José Ramón Orozko tenorea. Agustín Zuloaga, musika bandako zuzendaria. Jendeak oso ongi egiten zuen dantzan; txapelketak ere egoten ziren. Kanpoko orkestak etortzen ziren batzuetan. Beraiek ere kanpora joaten ziren: Zumarragara Santa Luzietan, e.a.

7. Rialto dantzalekua: inguruko herrietatik jende asko joaten zen

- **Erref**: AB-166/010
- **Iraupena**: 0:09:15. **Hasi**: 00:44:35. **Bukatu**: 00:53:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Bikote asko Rialtoan ezagutu ziren. Inguruko herrietatik ere jende asko joaten zen bertara: Bergara, Bilbo, e.a. Igande guztietan dantzaldia egoten zen, arratsaldez eta gauez. Ezkontzetan ere sarrri joten zuen bibolina beste musikari batzuekin batera (Billabona; Arriola;..), Arrraten, Loiolan...

8. Salón Teatro-an egoten ziren ikuskizunak

- **Erref**: AB-166/011
- **Iraupena**: 0:03:30. **Hasi**: 00:53:50. **Bukatu**: 00:57:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Putetxeak

Laburpena:
Salón Teatro-an, orkestinaren bat egoten zen. Zinea mutua izaten zenez, orkestinaren musika entzuten egoten ziren. Grajales-ek (Salón Teatroko jabe izan zana) sarritan ekartzen zituen ikuskizunak (varietes, kabaret-ak..). Villa María eta Villa Pepita.

9. Putetxeetako neskak trenez heltzen ziren Eibarrera

- **Erref**: AB-166/012
- **Iraupena**: 0:02:50. **Hasi**: 00:57:20. **Bukatu**: 01:00:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Putetxeak

Laburpena:
Putetxeetako neskei azterketa medikoa non egiten zitzaien. Lagun-taldeak Untzagan, neskei gauza politak esaten. Neskak trenez etortzen ziren Bilbotik, eguerdian. Inguruko herrietatik ere jendea etortzen zen.

10. Jaiegunetan dantzaldiak hainbat tokitan

- **Erref**: AB-166/013
- **Iraupena**: 0:06:35. **Hasi**: 01:00:10. **Bukatu**: 01:06:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak

Laburpena:
Rialtoa. Igandetan, pilota partidua egoten zen Astelena frontoian eta ondoren dantzaldia "La Romeral" bandarekin. Jaiegunetan dantzaldiak antolatzen zituzten Salón Teatroan, Rialtoan, Astelena frontoian eta Untzagan (Banda Munizipalak jotzen zuen bertan). Neguan dantzaldiak ostegun arratsaldetan izaten ziren eta udan, gauez. Inguruko tabernetan, mahaiak kanpoan jartzen zituzten (Noche, Txoko, Kaiku, Mototx (Tupi ondoan).

11. Fomento Industrial; Errebal kalean zegoen kokatua

- **Erref**: AB-166/014
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 01:06:45. **Bukatu**: 01:07:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria

Laburpena:
Fomento Industrial. Pistola eta eskopeta asko saltzen ziren atzerrira. Agustinen komentua.

12. Batzoki zaharra; Don Policarpo Larrañaga

- **Erref**: AB-166/016
- **Iraupena**: 0:03:35. **Hasi**: 01:12:45. **Bukatu**: 01:16:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:
Neskatan. Emaztea Rialtoan ezagutu zuen. Batzoki zaharra. Batzokia Muñoatarrenean zegoenean, berak orkesta batekin jotzen zuen bertan. Don Policarpo Larrañaga abadea.

13. Garraioak: trena; dilijentziak

- **Erref**: AB-166/018
- **Iraupena**: 0:02:05. **Hasi**: 01:17:50. **Bukatu**: 01:19:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:
Lehenengo trena tximiniarekin ezagutu zuen; ondoren etorri zen elektrikoa. Elgoibarren bi dilijentzia zeuden: Pedro "kotxerua" eta Baltasar pelotariarenak. Gogoan du oraindik Baltasarrek non gordetzen zituen zaldiak. Etxea, fonda bezala erabiltzen zuen. Markinara, Azkoitira, Azpeitira, e.a. joaten ziren.

14. Ángel Garate "Beltxi", musika bandako zuzendari

- **Erref**: AB-166/022
- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 01:24:05. **Bukatu**: 01:28:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana

Laburpena:
Ángel Garate "Beltxi", amaren senidea zen. Musika Bandako zuzendaria izateaz gain, bibolina ere jotzen zuen. "Orquesta Bretón"-en zuzendari lana ere egiten zuen. Preso egon zen Dueson. Han ere orfeoi polita egin zuen.

Aratusteetan "estudiantina"ren bat; gaixoentzako diru-batzeak, e.a. antolatzen zituen. Carlos Larrañaga (azkoitiarra); 1934an hil zuten.

15. Parrokiako orfeoia

- **Erref**: AB-166/024
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 01:30:50. **Bukatu**: 01:33:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak

Laburpena:
Elizako orfeoian ere jo izan zuen. Ángel Garate "Beltxi"; "Tardini". Aita Donosti ez zuen ezagutu. Juanito Gisasola. Mezak latinez izaten ziren; meza ederrak. Eguren, tenore bikaina.

16. Dantza-lotua, pekatua abadeentzat; inguruko herrien nortasuna, izaera

- **Erref**: AB-167/001
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:02:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:
Antzinako Eibar. Dantza-soltea. Azkoitikoak Eibarrera edo Elgoibarrera etortzen zirenean, orduan bai dena libre!. San Isidron (Azkoiti inguruan), ezin izaten zuten dantza-lotua egin, abadeak guztiz debekatua bait zuen. Eibar gorria. Elgoibar abertzalea; sozialista gutxi zeuden eta karlista bakar batzuk. Horregaitik gerra zibila hasi zenean, gazte guztiek alde egin zuten. Elgoibar herri baketsua; elizara joatekoak ziren gehienak. Eibarrera etortzeko jokera.

17. Musika taldeak eta musikoak

- **Erref**: AB-167/002
- **Iraupena**: 0:03:00. **Hasi**: 00:02:40. **Bukatu**: 00:05:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Isaac Irusta. "La Marcial" musika banda. "La Romeral", banda partikularra zen (Banda Munizipaleko musikoez osotua). Musika Banda Munizipalean zenbat kobratzen zen. Rialtoan, aratusteetan, bikoitza jotzen zuten eta bikoitza irabazi "...eta 40 pta 1931an asko zan!". Elgoibartik Eibarrera joanetorria trenez, 45 zentimo izaten ziren.

18. Musikaren inguruko azalpenak

- **Erref**: AB-167/003
- **Iraupena**: 0:08:50. **Hasi**: 00:05:40. **Bukatu**: 00:14:30

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Artistak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Koruarekin ere sarritan jotzen zuen. Elizako organoa nola jo behar den. Inprobisazioak ez zaizkio gehiegi gustatzen. (bibolina joko balu bezala, besoak mugitzen ditu; irudi politak). Antonio Sarasuak eta berak, partitura jarraitzen zuten. Tangoa polita da bibolinarekin joteko. Elizako musika asko gustatzen zaio. Musika desberdinak; vals-ak... Barrainkuak arreglo oso onak egiten zizkion partituretan. Elizan, musika mota batzuk debekatuta. Musikoak. Gaur egunean oraindik ere, Loiolan esaterako, organistak oso espezialak dira jo beharreko partiturekin. Arraten sekula ez da arazorik egon.

19. Musikarako zaletasuna; Bilbo inguruko organistak

- **Erref**: AB-167/005
- **Iraupena**: 0:06:15. **Hasi**: 00:15:45. **Bukatu**: 00:22:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Artistak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
"Tardini". Gustoren norekin jo izan duen kontatzen du. Antonio Sarasuarekin ere oso gustora jotzen zuen, entsaiatu egiten zuten. Musikarako zaletasun handia izan du beti. Almazen bat eduki zuen Ermuan, "Hierros Arbetxa" (?). Lanetik irten, etxera joan eta bibolina jotzea gustatzen zitzaion. Ezin izaten zen bibolina jo gabe egon. (Bibolina joko balu bezala, besoak mugitzen ditu; irudi politak). Barrainkua, laguntzailerik onena. Bilbon ere jo izan du berarekin. Non joten zuen. Bilbo inguruko organistak.

20. Juanito Gisasola eta Albina Madinabeitia

- **Erref**: AB-167/006
- **Iraupena**: 0:06:30. **Hasi**: 00:22:00. **Bukatu**: 00:28:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Juanito Gisasola. Albina Madinabeitia-rekin Salón Teatroan jotzen zuen. Albinari omenaldia egin zitzaionean, Antonio Sarasua eta Juanito Etxaniz Arrasatera joan ziren. Albina, Orquesta Nacional-ean 1go bibolin bezala egon zan Madriden. Albina, San Andrés elizara etorri zen jotzera eta anekdota bat kontatzen du horren inguruan. (pieza bat gogoratzen du; irudi politak). Juanito Gisasola.

21. Soldaduska Irunen egin zuen; gerra garaiko kontuak

- **Erref**: AB-167/007

- **Iraupena**: 0:04:05. **Hasi**: 00:28:30. **Bukatu**: 00:32:35
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)

Laburpena:
Irungo Kaputxinoen komentuan interno bezala egon zen ejerzitoarekin, Real Unión futbol taldean sartzeko. Sukaldari laguntzaile bezala egon zen. Garai hartan, Real Unión-eko lehendakaria militarra zen. Juanito, "entxufatuta" egon zen. Entrenamentuetara joan behar izaten zen astean 3 bider. Kartilla militarra. Donostiatik Elgoibarrera joateko, "salbokonduktua" behar izaten zen. 1938an libre gelditu zen. Francoren soldadua.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-21

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com